

Datum
Maj 2017

Diarienummer

Kvalitetsrapport vuxenutbildning Uppsala kommun 2017

Denna rapport följer upp centrala områden som gäller för vuxenutbildning enligt styrdokumentet Besvara gärna frågorna direkt i mallen.

Rapporten mejlas senast 15 september till eva.hellstrand@ uppsala.se.

Utbildningsanordnare: Linné, Allmänna ämnen och Lärvox.

Ansvarig/ansvariga för redovisning: Anna Manell

Elevers rätt till likvärdig utbildning

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med lagar och regler och här konkretiseras de rättigheter som eleverna har under sin utbildningstid hos anordnaren.

1. Hur skapar ni en tillgänglig utbildning med hänsyn till att den ska formars utifrån den enskildes behov och förutsättningar, Skollagen 20 kap 2 §, 21 kap 2 §.
Beskriv era rutiner för individanpassning.

Allmänna ämnen

En enhetlig rutin finns inte. Beroende på lärare eller samarbete mellan lärare som har samma ämnen finns det olika sätt att arbeta med individanpassning. Inom särskilt stöd finns på grundläggande matematik skriftliga rutiner där ett inledande prov för nivåindelning finns. Även gymnasiekurserna i matematik har inledande nivåtester. Skriftligt och muntligt tar lärarna reda på vad eleverna behöver för att kompensera elevens speciella behov.

Inom andra ämnen kan eleverna få skriva ett personligt brev i terminstarten och önska sig ett enskilt samtal. Under terminens gång är det ett flertal enskilda samtal (ex. efter prov) där elevens eventuella stödbehov kartläggs. Därefter kan anpassningar i form av förlängd provtid, skriva enskilt, få provet uppläst eller muntliga prov göras. Lärare lägger tid utanför lektionstid i varierad grad för extra stöd och återkoppling. Lärplattformen Learnify är ett välfungerande verktyg för att kunna kommunicera och stötta elever på olika sätt. Flippat klassrum, det vill säga där uppgifter sker före lektioner i klassrum, har genomgångar som är filmade, i ämnena matematik samt samhällskunskap.

Elever i behov av särskilt stöd ökar. Detta ställer krav på att undervisningen behöver utvecklas ytterligare (se punkt 6) och rutinerna för att alla elever ska kunna få det stöd vuxentutbildningen har möjlighet att ge, på likvärdigt sätt. Matematiket har funnits i flera år och från och med augusti 2017 finns stöd genom öppna lektioner i svenska, svenska som andraspråk och samhälls- och naturorienterade ämnen. Från och med kursstarten i augusti 2017 samarbetar specialpedagogerna i svenska och matematik kring vissa elevgrupper inom grundläggande matematik, för att parallellt stärka både språket och de matematiska färdigheterna.

Två lärare med specialpedagogisk kompetens i matematik och svenska finns på plats sedan kursstarten i augusti, som dels ska samarbeta med Vuxteamet på Navet, dels utarbeta rutiner för hur och på vilket sätt anpassningar sker i klassrummen och vid behov utanför lektionstid. Detta är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet som påbörjats sedan rektor tillträdde.

Grundläggande engelska kommer vara ett särskilt fokusområde framgent för att öka resultaten och arbeta med att utveckla undervisningen och kompletterande stöd (se punkt 7).

Kurser vid olika tidpunkter på dagen och kvällen måste till för att kunna anpassa kursutbudet efter fler elevers behov av flexibilitet. Detta arbete har påbörjats med hjälp av nyanställd intendent.

Lärvux

Lärvux har utarbetat en kvalitetskedja för att säkra att utbildningen anpassas till den enskildes behov och förutsättningar. I den är den formativa bedömningen en viktig del.

När en ansökan kommer in kallas eleven till ett första samtal med Lärvux studie- och yrkesvägledare. Vid samtalet fyller den sökande och studie- och yrkesvägledaren i en ISP, en individuell studieplan. Denna omfattar den sökandes kontaktuppgifter, studiebakgrund, arbetslivserfarenhet samt syfte med studierna. Den sökande har då också möjlighet att framföra önskemål om olika typer av stöd. Det kan exempelvis handla om hörsel- eller synhjälpmedel, speciellt utformat tangentbord, kommunikationshjälpmedel, höj- och sänkbart arbetsbord eller på annat sätt anpassad studiemiljö.

Därefter kallas eleven till ett s.k. prova-på besök hos en lärare. Vid prova-på besöket gör läraren en kartläggning av elevens befintliga kunskaper och bedömer utifrån det vilken kurs eleven ska gå. Kartläggningen ligger till grund för planering och genomförande av elevens utbildning.

Under prova-på besöket får också de elever som kan, fylla i en blankett där eleven bland annat får beskriva sina styrkor och svårigheter. Ibland finns också personal från elevens nätverk med under prova på besöket. Eleven är också om möjligt delaktig vid val av läromedel. En studieplan upprättas där elevens eget mål med utbildningen, målet för kursen och delmål upprättas. Studieplanen utvärderas fortlöpande.

2. Hur arbetar ni med stöd till elever som stannat i sin progression/kunskapsutveckling? Beskriv era rutiner och ge exempel.

Allmänna ämnen

Inga enhetliga rutiner har tidigare funnits, men något samtliga lärare har flaggat för behövs. Lärare har arbetat med individuella samtal och stöd för att få elever att fortsätta sin progression. Behovet av specialpedagog var tydligt när rektor tillträdde, därför rekryterades en i matematik till kurstarten i augusti. Arbetslagen i allmänna ämnen och Lärvux kommer också att påbörja ett gemensamt arbete gällande elevprogression genom kollegialt samarbete, under ledning av rektor. Ytterligare kompetensförstärkningar behövs till arbetslaget samt ökat samarbete gällande rutiner och insatser med Navet.

Lärvux

I samtal med eleven görs ett försök till analys av problemet. Går det att hitta orsaken till varför kunskapsutvecklingen har stannat upp? I dialog med eleven försöker man komma fram till förslag på åtgärder som kan leda till att kunskapsutvecklingen åter kommer igång.

Exempel på åtgärder kan vara:

- Förbättrad studieteknik.
- Byte av läromedel.
- Repetition av kunskaper som har fallit i glömska, lathundar till stöd.
- Positiv feedback så eleven stärks i sin självkänsla.
- Kollegiala diskussioner för att försöka hitta nya metoder.
- Skapa delmål så att eleven känner att vägen till målet inte är för lång.
- Försöka hitta vägar framåt som bygger på elevens intressen, behov och lust att lära.

Inflytande och likabehandling

Utbildningsanordnaren ska ha en verksamhet som ger eleverna ett verkligt inflytande och stimulerar eleverna till delaktighet. Anordnaren ska ha en lokal, aktuell och enligt lagtext korrekt utformad plan mot kränkande behandling

3. Hur arbetar ni för att få elever delaktiga i planeringen av undervisningen. Ge exempel

Allmänna ämnen

Eleverna får ta del av kursplaneringar i början av kurser och bereds möjlighet att ge synpunkter på kursens upplägg och arbetsformer samt undersökningar via kortare enkäter om deras synpunkter och behov inför kursen och i vissa ämnen även efter första halvan av kursen. Val av arbetsmetoder bestäms också tillsammans och det finns möjlighet att välja delområden inom vissa ramar vid enskilda arbeten, efter elevernas intresse. Eleverna har sedan möjlighet att välja redovisningsform vid muntliga redovisning t ex power point, teater, föreläsning, argumentation m.m. Lärarna planerar provtillfällen tillsammans med eleverna och viss flexibilitet ges för olika provtillfällen.

Lärvux

Under prova-på besöken ges eleven möjlighet att vara delaktiga i planeringen av undervisningen bl.a. genom önskemål om studiemiljö, val av läromedel m.m. Genom att tydliggöra kursplanernas mål i lättlästa kursplaner som eleven får ta del av, får eleven kunskap om kursens innehåll. Utifrån detta görs sedan en planering av studierna. Tillsammans med eleven upprättas en studieplan där elevens egna mål med studierna, målen för kursen och delmål formuleras. Den utvärderas fortlöpande tillsammans med eleven.

Elevens behov, förutsättningar och intressen ligger alltid till grund för undervisningen. I utvecklingssamtalen ges eleven möjlighet att framföra åsikter om bl.a. kursens innehåll, studiemiljö, läromedel m.m. Formativa bedömningar görs återkommande under kursens gång. I dialog med eleverna diskuteras frågorna, var står jag nu, vart ska jag och hur kommer jag dit. Ständig återkoppling och positiv feedback gör att eleven ser sina egna framsteg, känner sig sedd och stärkt i sin självkänsla. I dialog med den studerande försöker vi hjälpa eleven att hitta sin egen lärstil.

4. Beskriv hur ni arbetar vidare med resultat från elevenkäter och kursutvärderingar. Ge exempel på åtgärder och beskriv också hur ni återkopplar resultaten till eleverna.

Allmänna ämnen

Utvärderingarna i slutet av en kurs blir ett redskap för lärarens reflexion och planering inför kommande kurser. Dessa diskuteras på gemensamma mötestider för att hitta gemensamma eller individuella utmaningar för lärarna.

Lärarna tar hänsyn till elevernas åsikter och önskemål genom att förändra undervisningen kontinuerligt under kursens gång. Vissa ämnen har en kort enkät efter halva kursen för att kunna förändra upplägget innan kursen är slut, vilket återkopplas till eleverna. Lärarna, tillsammans med eleverna, tydliggör och synliggör kursens upplägg, form och syfte tillsammans, liksom förändringar av dessa.

Lärvux

En enkät är speciellt anpassad till Lärvuxeleverna, dock ska en ny arbetas fram. Enkäten kan besvaras på olika sätt. Det kan vara skriftligt, muntligt eller med stöd av bilder, symboler och tecken.

Årets enkätsvar har fortfarande inte utvärderats, men när resultaten från enkäten kommer brukar man arbeta vidare i klassrummen med de frågor som inte har gett tillfredsställande resultat. Ett exempel på en fråga Lärvux har arbetat vidare med har varit: ”Vi har en bra rektor?” Svartalternativen har varit, ja, nej eller vet inte. Då väldigt många svarade ”vet inte” så har detta tagits upp till diskussion, visat bild på rektorn och bett att rektorn kommer på klassrumsbesök.

Kursutvärderingar sker antingen efter kurslut eller i samtal om kursen under utvecklingssamtalen. Återkoppling kan antingen ske direkt till eleverna eller genom att läraren förändrar sin undervisning inför nästa kurs. Resultaten tas också upp till diskussion under Lärvux kollegiala träffar.

5. Beskriv hur ni gör för att få elever delaktiga i följande delar i planen mot kränkande behandling

- kartläggning av eventuella kränkningar
- åtgärder för att förhindra eventuella kränkningar som upptäckts
- nya mål i likabehandlingsarbetet inför nästa år samt
- planerade aktiviteter för att nå målen.

Allmänna ämnen

I dagsläget finns ett informationshäfte mot kränkande behandling som lärarna går igenom med eleverna vid varje kursstart samt tar upp hur man går tillväga ifall någon uppmärksammar en kränkning eller själv känner sig kränkt. Ett arbete med att revidera likabehandlingsplan för medarbetare och elever har påbörjats. Rutiner kring likabehandlingsplanen och arbetet mot kränkande behandling behöver utvecklas, så att arbetet sker kontinuerligt och integrerat i verksamhetens alla delar, från klassrumsnivå upp till ledningsnivå.

Lärvux

Lärvux har en egen likabehandlingsplan som revideras varje år. Lärarna går igenom planen tillsammans med eleverna. Vid genomgången diskuteras bland annat vad en kränkande behandling innebär och var den skulle kunna uppstå. Eleverna uppmuntras till att ha synpunkter på planen och på arbetet mot kränkande behandling. Dessutom tas dessa frågor upp i naturliga situationer i vardagen.

När det gäller åtgärder för att förhindra eventuella kränkningar som upptäckts arbetar Lärvox parallellt med en rad förebyggande åtgärder. Samtal enskilt eller i grupp tillsammans med läraren, eventuellt också tillsammans med kurator eller studie-och yrkesvägledare, skapa trygg arbetsmiljö och ha ett öppet klimat i gruppen så att dessa frågor diskuteras fortlöpande. Det är också viktigt att stärka gemenskapen inom grupperna, elevernas självkänsla och skapa positiv atmosfär i grupperna. Det finns gemensamma temadagar(kvällar) för att stärka gemenskapen inom Lärvox elevgrupp. Frågor om kränkande behandling tas också upp i studeranderådet. Studeranderådet består av elever och några lärare, men leds av eleverna. De träffas regelbundet under arbetsåret för att ta upp aktuella ämnen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Anordnaren ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att förbättra verksamheten enligt mål i styrdokument och avtal.

6. Beskriv era rutiner för att säkra personalens kompetensutveckling, t ex beträffande behörighet, styrdokumentsförändringar och lärares arbete för varje elevs måluppfyllelse.

Allmänna ämnen och Lärvox

Alla lärare ska gå Läslyftets modul om språkutvecklande arbetssätt under nästa arbetsår. Detta för att kunna utveckla undervisningen och öka måluppfyllelsen för alla elever, särskilt de med annat modersmål än svenska. Två tredjedelar av eleverna på allmänna ämnen är födda utanför Sverige.

Därutöver finns mötestid, sammanlagt 5 timmar i veckan att utnyttja på olika sätt, exempelvis för APT, forum för ämnesför djupning, elevkonferenser och resultatuppföljning.

Individuella kompetensutvecklingsplaner ska upprättas för att tydligare säkerställa olika lärares behov och hur kompetensutvecklingen ska kunna återkopplas till verksamhetens utveckling.

Samtliga lärare på allmänna ämnen är legitimerade och det har hittills inte varit svårt att få behöriga och kvalificerade lärare att söka tjänster på allmänna ämnen. Tre av lärarna är ämnesbehöriga på Lärvox, men ej legitimerade för undervisning för särskild utbildning för vuxna. En lärare deltar därför i Lärarlyftet mot speciallärarutbildning.

7. Redovisa tre elevrelaterade resultat som behöver bli bättre i er skola/enhet. Analysera resultaten och beskriv hur ni ska nå ökad måluppfyllelse inom dessa områden.

Allmänna ämnen

Närvaro och avhopp – Detta är en faktor som i hög grad påverkar resultaten och ett område som behöver förbättras. Det finns få ”tvingade” åtgärder att ta till för att få eleverna att komma till lektioner. Viktigt är att hela tiden påpeka hur viktig närvaron är som framgångsfaktor. Det är centralt att hela tiden integrera delaktighet, inflytande och trygghet i undervisningen för att förebygga avhopp. Rutiner för att arbeta och följa upp samlad statistik som synliggör mönster i närvaron och när avhopp sker samt varför, behövs. Alla avhopp är inte negativa, exempelvis ett jobb eller flytt kan vara ett bra val för eleven. Däremot de som har med utbildningens innehåll att göra behöver allmänna ämnen tydligare rutiner för hur vi ska arbeta med dem, för att kunna förebygga i tid.

Tätare kontakt med Navet och studie- och yrkesvägledare för att tillsammans jobba med förståelse för vuxenutbildningens villkor och kursernas krav och innehåll, flexibilitet i kursutbudet på olika tider, antalet kurser och studietakt. Olika former av stöd som orienteringskurser eller ökade öppettider i stödverksamhet är viktigt för de elever som har svaga förkunskaper, liksom rutiner för särskilt stöd (se punkt 1).

Elevers betyg på kurserna – Målet är ökad att fler når minst E och att fler elever når de högre betygen. Kursschemat, elevnärvaro, stöttning i och utanför klassrummet är viktiga. Resultatuppföljningen i matematik 1 och 2 är särskilt relevant. Läslyftet är ett annat sätt att arbeta med språkutveckling, så att flerspråkiga elever kan tillgodogöra sig undervisningen och redovisa sina kunskaper på ett bättre sätt. Höga förväntningar på eleverna måste prägla all undervisning. Ett systematiskt arbete med resultatuppföljning och pedagogisk utveckling till följd av detta har påbörjats sedan rektor började.

Måluppfyllelsen på engelska grund – Måluppfyllelsen har varierat mellan 69 och 85 procent de senaste 2 åren. De första delkurserna har lägre måluppfyllelse. För att öka måluppfyllelsen ska ett arbete initieras för att utveckla didaktiska verktygen i klassrummet, liksom vilken form av stöd som behövs för ökad måluppfyllelse. En rekrytering av ny lärare i engelska pågår, som ska leda detta arbete tillsammans med rektor.

Lärvux

Ett systematiskt kvalitetsarbete inom arbetslaget har påbörjats inom områdena förbättrad studieteknik och ökad närvaro.

Studieteknik

Elevernas möjligheter att nå målen för kursen ska öka och därför har Lärvux valt studieteknik, eftersom bättre studieteknik kan hjälpa eleverna att nå målen. På SKA-

träffarna delar lärarna med sig av sina erfarenheter, fortbildar sig i ämnet och använder sedan dessa nya kunskaper i vår undervisning.

Närvaro

Elevernas närvaro ska förbättras, både gällande sen ankomst och hög frånvaro. Ett fåtal elever kommer ofta försent och några har hög frånvaro. Sen ankomst stör andra elever och hög frånvaro gör att eleven får svårigheter att nå målen. Vi utgår från en handlingsplan där vi samtalar med eleven i olika steg. Samtalen dokumenteras och utvärderas. Ibland är även Lärvox studie-och yrkesvägledare med under samtalen.

Läsförståelse och skrivförmåga

För att förbättra elevernas läsförståelse och skrivförmåga och kommer därför Lärvox-lärarna att delta i kompetensutvecklingsinsatsen "Läslifet".